

جمهوری اسلامی
جمهوری اسلامی
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی معاونت غذا و دارو

اداره کل نظارت بر مواد غذایی، آشامیدنی،
آرایشی و بهداشتی

حداقل ضوابط فنی و بهداشتی واحدهای تولید کننده انواع
فرآورده های سبب زمینی و غلات

ندوین: ۱۳۸۶

این ضوابط توسط اداره کل نظارت بر مواد غذایی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی ندوین و تصویب شده است و هر
گونه دخل و تصرف و سوء استفاده توسط فرد درون و برون سازمانی و استفاده از متن ضوابط بدون ذکر ماخت
مجاز نمی باشد.

جمهوری اسلامی
جمهوری اسلامی
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی معاونت غذا و دارو

اداره کل نظارت بر مواد غذایی، آشامیدنی،
آرایشی و بهداشتی

حداقل ضوابط فنی و بهداشتی واحدهای تولید کننده انواع
فرآورده های سبب زمینی و غلات

تدوین: ۱۳۸۶

این ضوابط قوسط اداره کل نظارت بر مواد غذایی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی تدوین و تصویب شده است و هر
گونه دخل و تصرف و سوء استفاده توسط فرد درون و برون سازمانی و استفاده از متن ضوابط بدون ذکر ماخت
مجاز نمی باشد.

بنام خدا

پیشگفتار :

روند رو به رشد تعداد واحدهای تولیدی صنایع غذایی و آشامیدنی و ایجاد تغییرات در تکنولوژی و تنوع و گوناگونی محصولات تولیدی ، سبب گردید تا اداره کل نظارت بر مراود غذایی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی از سال ۱۳۸۱ اقدام به تدوین مقررات و ضوابط جدید مناسب با علم روز غذا نماید. به این منظور تدوین ضوابط مذکور شامل حدائق ضوابط تاسیس و بهره برداری کارخانجات مختلف غذایی تا سال ۱۳۸۶ ادامه یافت ولیکن از تیر ماه سال ۱۳۸۵ سیاست تدوین ضوابط تغییر و مقرر گردید ضوابط فنی و بهداشتی برای تاسیس و بهره برداری واحدهای تولید و بسته بندی مواد غذایی بصورت ضابطه ای کلی تدوین گردیده و شاین موارد از جمله تجهیزات خط تولید، آزمایشگاه و ضوابط بهداشتی اختصاصی برای تولید هر محصول درضوابط جداگانه ای تدوین و به تصویب برسد.

برای هماهنگی با توسعه جهانی، ضوابط در موقع لزوم اصلاح خواهد شد بدین منظور پیشنهادات مطرحه توسط کارشناسان اداره کل مورد بررسی قرار گرفته و پس از تائید، ضابطه اصلاح شده از طریق واحد اطلاع رسانی به اطلاع عموم خواهد رسید.

شایان ذکر است که ضوابط بررسی سایت معاونت غذا و دارو وزارت بهداشت (www.fdo.ir) موجود می باشد

فهرست مطالی

صفحه	عنوان
۱	-۱- مقدمه
۱	-۲- هدف
۱	-۳- دامنه کاربرد
۴	GMP -۱
۴	GMP -۱-۱- عمومی
۴	GMP -۱-۲- اختصاصی
۴	-۱-۱-۲-۴- انبار مواد اولیه اصلی
۶	-۲-۲-۴- انبار مواد افزودنی
۶	-۵- تجهیزات خط تولید
۶	-۶- حداقل تجهیزات مورد نیاز برای تولید فرآورده های سبب زمینی
۶	-۷- حداقل تجهیزات مورد نیاز برای تولید سبب زمینی سرخ شده دروغنم
۷	-۸- حداقل تجهیزات مورد نیاز برای تولید سبب زمینی سرخ کرده بیخ زده
۸	-۹- حداقل تجهیزات مورد نیاز برای تولید پرک سبب زمینی
۹	-۱۰- حداقل تجهیزات مورد نیاز برای تولید ریز دانه سبب زمینی
۱۰	-۱۱- حداقل تجهیزات مورد نیاز برای تولید پوره خشک شده سبب زمینی
۱۰	-۱۲- حداقل تجهیزات مورد نیاز برای تولید پوره خشک شده سبب زمینی یا آرد سبب زمینی
۱۱	-۱۳- حداقل تجهیزات مورد نیاز برای تولید فرآورده های غلات
۱۱	-۱۴-۱- حداقل تجهیزات مورد نیاز برای تولید بلغور ذرت
۱۲	-۱۴-۲- حداقل تجهیزات مورد نیاز برای تولید فرآورده ججیم شده بلغور و آرد غلات
۱۲	-۱۴-۳- حداقل تجهیزات مورد نیاز برای تولید فرآورده ججیم شده غلات به روش انفجاری
۱۲	-۱۴-۴- حداقل تجهیزات مورد نیاز برای تولید پرک گندم و جو
۱۳	-۱۴-۵- حداقل تجهیزات مورد نیاز برای تولید پولک ذرت
۱۴	-۱۵- آزمایشگاهها
۱۴	-۱۶- حداقل آزمایشات فیزیکو شیمیایی مورد نیاز
۱۴	-۱۶-۱- حداقل آزمایشات مورد نیاز فرآورده های سبب زمینی
۱۶	-۱۶-۲- حداقل آزمایشات مورد نیاز فرآورده های غلات
۱۸	-۱۶-۳- حداقل آزمایشات میکروبی مورد نیاز
۱۸	-۱۶-۱- حداقل آزمایشات مورد نیاز فرآورده های سبب زمینی
۱۹	-۱۶-۲- حداقل آزمایشات مورد نیاز فرآورده های غلات
۲۸	-۱۶-۳- حداقل لوازم و تجهیزات مورد نیاز در آزمایشگاه
۲۸	-۱۶-۱-۱- حداقل لوازم و تجهیزات آزمایشگاهی مورد نیاز فرآورده های سبب زمینی
۲۹	-۱۶-۲-۱- حداقل لوازم و تجهیزات آزمایشگاهی مورد نیاز فرآورده های غلات لازم به ذکر است که موارد متدرج درکادر به عنوان توصیه می باشند.

Fdop1107v1

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت بهداشت برمان و آموزش پذشکی
اداره کل نظارت بر مواد غذایی و بهداشتی
حدائق ضوابط فنی و بهداشتی واحدهای تولید کننده انواع فرآورده های سبب زمینی و غلات

۱- مقدمه

در تدوین این ضوابط تلاش گردیده است که حدائق نیازهای تکنولوژیک و اصول بهداشتی برای تولید انواع فرآورده های تهیه شده از سبب زمینی و غلات در نظر گرفته شود تا از تولید محصولی سالم و بهداشتی اطمینان حاصل گردد.

۲- هدف

هدف از تدوین این ضوابط تعیین حدائق ضوابط فنی و بهداشتی واحدهای تولید کننده انواع فرآورده های سبب زمینی و غلات می باشد.

۳- دامنه کاربرد

این ضوابط در مورد واحدهای تولید کننده انواع فرآورده های سبب زمینی و غلات کاربرد دارد و جهت تاسیس کارخانه ضوابط فنی و بهداشتی ذکر شده در GMP عمومی نیز باید مد نظر قرار گیرد.

تعاریف و اصطلاحات

- سبب زمینی

منظور از سبب زمینی، غده گیاه Solanum Tuberosum از خانواده Solannaceae می باشد.

- سبب زمینی سرخ شده در روغن (Potato chips)

- برگه سبب زمینی

به قطعات ورقه شده سبب زمینی اطلاق می شود که به ضخامت یکتواتخت ۱-۲ میلی متر برش داده شده در روغن سرخ گردیده و به آن نمک، انواع آدویه و چاشنی و یا سایر مواد مجاز مناسب مطابق با استاندارde مربوطه افزوده شده باشد. (مطابق با آخرین تجدید نظر استاندارde ملی ایران به شماره ۶۰۲۲)

یادآوری:

برگه سبب زمینی اصطلاحاً به چیپس سبب زمینی معروف و متدائل است.

Fdop1107v ۱

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
اداره کل نظارت بر مواد غذایی و بهداشتی
حدائق ضوابط فنی و بهداشتی واحدهای تولید کننده انواع فرآوردهای سبب زمینی و غلات

- خلال رشته ای

به قطعات سبب زمینی اطلاق می شود که به قطر 2 ± 5 میلی متر و به طول 2 ± 6 سانتی متر برس داده شده در روغن سرخ گردیده و به آن نمک، انواع ادویه و چاشنی و یا سایر مواد مجاز مناسب مطابق با استاندارد مربوطه افزوده شده باشد (مطابق با آخرین تجدید نظر استاندارد ملی ایران به شماره ۶۰۲۲)

- خلال برشت

به قطعات سبب زمینی اطلاق می شود که به شکل مکعب مستطیل به مقطع عرضی 2 ± 10 میلی متر و به طول 2 ± 8 سانتی متر برش داده شده در روغن سرخ گردیده و به آن نمک، انواع ادویه و چاشنی و یا سایر مواد مجاز مناسب مطابق با استاندارد مربوطه منجمد افزوده شده باشد (مطابق با آخرین تجدید نظر استاندارد ملی ایران به شماره ۶۰۲۲)

- سبب زمینی سرخ کرده یخ زده

فرآورده ای است که سرخ کردن و یخ زدن تند سبب زمینی تازه، پاک و سالم پس از جوی کردن، شستشو، پوست گیری، برش و انجام تیمارهای ضروری برای بدست آوردن رنگ دلخواه بدست می آید (مطابق با آخرین تجدید نظر استاندارد ملی ایران شماره ۵۵۸۶)

- پرک سبب زمینی (Potato flake)

نوعی فرآورده خشک سبب زمینی است که برای تولید آن طی فرآیند معینی خمیر پخته شده سبب زمینی توسط خشک کن استوانه ای تارسیدن به رطوبت معینی خشک شده و به صورت فلس هایی با ضخامت $0.1 / 0.2$ میلی متر خرد و برای بسته بندی آماده می شود (مطابق با آخرین تجدید نظر استاندارد ملی ایران به شماره ۱۹۶۴)

- ریز دانه سبب زمینی (Potato granule)

نوعی فرآورده خشک سبب زمینی است که طی پروسه فلاش درایر (Flash drier) و با آمیختن پرک با ریز دانه قبل خشک شده و خمیر سبب زمینی به صورت پاخته های متفاوت و یا چسبیده بهم با اندازه $0.5 / 0.6$ میلی متر تولید می شود (مطابق با آخرین تجدید نظر استاندارد ملی ایران به شماره ۶۹۶۵)

Edop1107v 1

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی اداره کل نظارت بر مواد غذایی و بهداشتی
حدائق ضوابط فنی و بهداشتی واحدهای تولید کننده انواع فرآورده های سبب زمینی و غلات

- پوره خشک شده سبب زمینی (Dehydrated mashed potato)

نوعی فرآورده سبب زمینی می باشد که برای تولید آن، غده های سبب زمینی سالم پس از شستشوی اولیه، جور کردن (سورت کردن)، پوست کبری، شستشوی ثانویه، گوگرد زمینی، بازرسی و جدا کردن مواد زائد، به صورت ورقه هایی به سقراحت حدود ۱۵/۹ میلی متر درآمده، بعد از طی مراحل پیش پخت (بلانچینگ)، سرد کردن، پخت و رنده کردن، توسط خشک کن غلتکی تا حضور رطوبت مشخصی، خشک شده و به صورت ریز پرک هایی با قطر متوسط ۲،۱ یا ۲ میلی متر و سنتراپی در حدود ۲۵-۳۷٪ میلی متر خرد می گردد. این فرآورده پس از آمیخته شدن با آب (ویژگی های برابر با آخرین تجدید نظر استاندارد ملی ایران ۱۰۱۱ و ۱۰۵۲) به تسبیت وزنی خاصی، قابل مصرف به صورت نازه خوری می باشد (مطابق با آخرین تجدید نظر استاندارد ملی ایران به شماره ۶۰۰۱)

- پودر سبب زمینی یا آرد سبب زمینی (Potato Powder Or Flour)

به آردي که به روش خشک کردن ارقام مختلف سبب زمینی و آسیاب کردن قسمتهای خشک شده آن به دست می آید گفته می شود . (مطابق با آخرین تجدید نظر استاندارد ملی ایران شماره ۶۰۰۴)

- غلات

غلات دانه های گیاهان علفی زراعی از خانواده تک لپه ای Gramineae می باشد.

* بلغور ذرت

عبارت است از ذرات خرد شده دانه ذرت در اندازه های مختلف که قسمت عمده آن از اندوسپررم است و ویژگی های آن مطابق با آخرین تجدید نظر استاندارد ملی ایران به شماره ۵۶۵۶ باشد.

* فرآورده حبیم شده بلغور و آرد غلات

عبارةست از بلغور و آرد غلات که به وسیله اکسیترودر پخته و حبیم شده باشد و ویژگی های آن مطابق با آخرین تجدید نظر استاندارد ملی ایران به شماره ۲۸۸۰ باشد.

* دانه های حبیم شده غلات به روش انفجاری (Explosion)

به دانه های ذرت، گندم و یا برنجی گفته می شود که در شرایط انفجاری ویژه ای حبیم شده و ویژگی های آن مطابق با آخرین تجدید نظر استاندارد ملی ایران به شماره ۴۵۰۹ باشد.

Fdop1107v 1

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی اداره کل نظارت بر مواد غذایی و بهداشتی
 معاونت غذا و دارو حداقل ضوابط فنی و بهداشتی واحدهای تولید کننده انواع فرآورده های سبب زمینی و غلات

* برك گندم و جو

گندم و جو آماده برای پخت سریع است که طی فرآیند خاصی گندم و جو سالم پوسته گرفته و مرطوب را غلتگ عبور دارد و بصورت پرک درآورده و خشک می گردد و ویژگیهای آن مطابق با آخرين تجدید نظر استاندارد ملی ایران به شماره ۳۶۲۲ می باشد.

پولک نرت

لو آورده ای است که از دانه های نرت سالم و تیز شده همراه با شکر، نمک و مالت طی فرآیند خاصی بدست می آید و ویژگی های آن مطابق استاندارد ملی ایران به شماره ۳۶۲۱ می باشد.

GMP -۴

جهت تاسیس واحد GMP عمومی و اختصاصی باید مد نظر قرار گیرد.

-۱-۴ GMP عمومی

GMP عمومی شامل ضوابط فنی و بهداشتی واحدهای تولید و بسته بندی مواد غذایی می باشد که با کدرا Fdop10611v برروی سایت معاونت غذاردارو وزارت بهداشت (www.fdo.ir) موجود می باشد.

-۲-۴ GMP اختصاصی

۱-۱-۱- انبار مواد اولیه اصلی

به منظور نگهداری سبب زمینی و درودی به واحدهای تولید کننده فرآورده های سبب زمینی می باشد از انبارهای مجهز به دستگاه کنترل رطوبت و حرارت برای ایجاد رطوبت و حرارت لازم مناسب با ظرفیت واحد تولیدی و با رعایت فاصله مناسب از سالن تولید استفاده گردد. مطابق با آخرين تجدید نظر استاندارد ملی ایران به شماره ۱۶۰۴ می باشد.

به منظور نگهداری غلات باید انبارها و سیلوهای مخصوص نگهداری غلات استفاده نمود. یکی از مطمئن ترین روشهای نگهداری غلات استفاده از سیلوهای بتونی، فلزی قولادی یا آلیاژهای آلومینیم به صورت چندین کندو مجاور هم قرار می گیرند. با توجه به اینکه در بسیاری موارد غلات حاوی رطوبت موادی قوی باشد تا از خود گرمایی و فساد اجتماعی دانه جلوگیری بعمل آید.

سیلوهای نگهداری گندم باید مجهز به تجهیزات زیر باشند:

- باسکول و تجهیزات لازم جهت تخلیه گندم وارد شامل مکننده های پنوماتیکی، جکهای هیدرولیکی و بیونکرهای و درودی
- تجهیزات لازم جهت انتقال گندم

Fdep1107v1

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی اداره کل نثارت بر مواد غذایی و بهداشتی
 معاونت غذا و دارو حداقل ضوابط فنی و بهداشتی واحدهای تولید کننده انواع فرآورده های سبب زمینی و غلات

- تجهیزات بوجاری مقدماتی
- ظروف قرض نگاری و خدم عفونی کننده
- کندوهای قابل خدم عفونی
- سیستم خشک کن
- سیستم هوادهی

در صورت استفاده از انبارهای مکانیزه یا نیمه مکانیزه برای نگهداری غلات ، این انبارها باید مجهز به سیستم کنترل حرارت و رطوبت نسبی باشند.
 شرایط لازم برای نگهداری غلات عبارتند از :

الف - برای نگهداری طولانی و جلوگیری از رشد بیک ها در دانه لازم است شرایط زیر برقرار باشد:
 - رطوبت حداقل ۱۴ درصد (مطابق با آخرین تجدید نظر استاندارد ملی ایران ۲۹۸۹ آیین کار نگهداری غلات)

- رطوبت نسبی هوا حداقل ۶۵ درصد
 - حرارت ، حداقل ۲۵ درجه سلسیوس

ب - قبل از نگهداری غلات در انبارها ، ابتدا باید از عدم آلودگی دانه و محل نگهداری به آفات انباری اطمینان حاصل نمود. سپس دانه ها را بوجاری کرد و در صورت لزوم رطوبت آن را کاهش داد.

ج - برای نگهداری طولانی غلات لازم است رطوبت آن کمتر از ۱۵ درصد باشد. بنابراین در صورت بالاتر بودن رطوبت باید نسبت به خشک کردن اقدام نمود.

د- در طول مدت نگهداری غلات لازم است درجه حرارت و رطوبت آن بطور مرتب اندازه گیری و کنترل شود.

ه- چنانچه درجه حرارت غلات از ۳۶ درجه سلسیوس تجاوز نماید، باید نسبت به جایجایی آن با توجه به عوامل زیر اقدام نمود:

- دمای هوای بیرون
- دمای دانه
- رطوبت نسبی هوا
- رطوبت دانه

Fdop1107v₁

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی اداره کل نظارت بر مواد غذایی و بهداشتی
 معاونت غذا و دارو حداقل ضوابط فنی و بهداشتی واحدهای تولید کننده انواع فرآورده های سبب زمینی و غلات

عمل جابجایی از طریق جابجایی دانه از کندویی به کندوی دیگر با نوار نقاله و تجهیزات مربوطه به منظور کاهش دما و رطوبت صورت می گیرد.

به منظور مبارزه با آفات انباری و جوندگان از روشهای مبارزه فیزیکی، مکانیکی و شیمیایی استفاده می شود

- روشهای فیزیکی و مکانیکی

شامل تله های مکانیکی، تله های آغشته به چسب و دستگاه التراسونیک (ماورا صوت) می باشد.

- روشهای شیمیایی

سوم شیمیایی مجاز می تواند به صورتهای مختلف در سیلو و انبارها طبق آخرین دستورالعملهای سازمان حفظ نباتات مورد استفاده قرار گیرد. در صورت استفاده از سوم کازی شکل (فومیگاسیون) مطابق آخرین تجدید نظر استاندارد ملی ایران به شماره ۲۴۹۳ (آئین کار ضد عقوتی غلات عمل شود.)

۴-۲-۲-۴- انبار مواد افزونی

مواد افزونی لازم را باید در انبار مشخصی و برطبق شرایط توصیه شده تولید کنندگان آن مواد تکه داری نمود.

۵- تجهیزات خط تولید

محصول تولید شده مطابق با تکنولوژیهای روز دنیا، باید بتواند هماره کلیه خصوصیات محصول نهایی ذکر شده در استانداردهای معتبر و یا ضوابط اعلام شده از سوی این اداره کل را تامین نماید.

۵-۱- حداقل تجهیزات مورد نیاز برای تولید فرآورده های سبب زمینی

۵-۱-۱- حداقل تجهیزات مورد نیاز برای تولید سبب زمینی سرخ شده در رون (Potato Chips)

- باسکول

- تجهیزات تخلیه

- نوار نقاله

- دستگاه بوجاری (جدا کردن خاک، سنگ و سبب زمینی های خیلی کوچک)

- سورتینگ (جدا کردن جوانه ها)

- شستشوی اولیه

- بالابر

- دستگاه پوست گیر

- سورتینگ

Edop1107v 1

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
ارائه کل نظارت بر مواد غذایی و بهداشتی
حداقل ضوابط فنی و بهداشتی واحدهای تولید کننده انواع فرآورده های سبب زمینی و غلات

- شستشوی ثانویه
- انتقال دهنده (هليس یانوار)
- دستگاه برش (Slicer)
- بلانچر اول
- بلانچر دوم
- سیستم جدا کننده ضایعات یا خورده گیر (Catch Box)
- خشک کن (آب گیری)
- سرخ کن
- مبدل حرارتی چهت گرم کردن روغن
- نوار ویبره
- مخازن روغن
- دستگاه طعم زن
- دستگاه بسته بندی خودکار مجهز به تزریق ازت
- چاپگر
- سیستم تولید هوای فشرده
- دیگ بخار و سیستم سختی گیر

**۵-۱-۲- حداقل تجهیزات مورد نیاز برای تولید سبب زمینی سرخ کرده یخ زده
(Frozen French Fried Potato)**

- باسکول
- نوار نقاله یا بالابر
- دستگاه جدا کننده سنگ (Cyclone Destoner)
- دستگاه شستشو
- دستگاه پرست گیر
- دستگاه برس زن (Dry Brush Machine)
- بالابر
- سورتر
- دستگاه برش (Cutting Machin)
- بلانچر اول
- بلانچر دوم
- خشک کن (آبگیری)

Fdop1107v 1

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
اداره کل نظارت بر مواد غذایی و بهداشتی
حدائق ضوابط فنی و بهداشتی واحدهای تولید کننده انواع فرآورده های سبب زمینی و غلات

- سرخ کن (Fryer)
- نوار روغن کبر
- سیستم مبدل حرارتی روغن
- خنک کن
- فریزر
- دستگاه بسته بندی خودکار
- چاپگر
- سردخانه زیر صفر
- سیستم تولید بخار

۱-۳-۵- حدائق تجهیزات مورد نیاز برای تولید پرک سبب زمینی (Potato Flake)

- باسکول
- نوار نقاله
- دستگاه بوجاری (جدا سازی خاک، سنگ ریزو ...)
- مخزن جمع آوری
- جوشچه شستشوی اولیه
- دستگاه شستشوی هندله اصلی
- نوار بازرسی
- سیستم تولید بخار
- دستگاه پوست گیری
- نوار بازرسی ثانویه
- دستگاه برش (slicer)
- آبکشی
- دستگاه پخت مقدماتی
- نوار نقاله ماربیچی (سرد کردن با آب سرد)
- دستگاه پخت نهایی
- دستگاه پوره کن
- مخزن هعنز دار (جهت مواد افزودنی)
- تغذیه کننده ماربیچی (Mash Screw)
- خشکن نوار (Drum dryer)
- سیستم انتقال فلیک

Fdop1107v1

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
اداره کل نظارت بر مواد غذایی و بهداشتی
حدائق ضوابط فنی و بهداشتی واحد های تولید کننده انواع فرآورده های سبب زمینی و غلات

- لرزاننده بازرسی
- فلزیاب
- دستگاه بسته بندی خودکار
- چاپگر

۵-۱-۴- حدائق تجهیزات مورد نیاز برای تولید ریزدانه سبب زمینی (Potato Granule)

- باسکول
- نوار نقاله
- دستگاه بوجاری (جدا سازی خاک، سنگ ریزو ...)
- مخزن جمع آوری
- حوضچه شستشوی اولیه
- دستگاه شستشوی بندۀ اصلی
- نوار بازرسی
- سیستم تولید بخار
- سیستم تولید هوای فشرده
- دستگاه پوست گیری
- نوار بازرسی ثانویه
- دستگاه برش (slicer)
- آبکشی
- دستگاه پخت
- دستگاه مخلوط کن (پوره کردن)
- دستگاه سرد کننده و واجد شرایط کردن (Conditioning)
- دستگاه مخلوط کن
- خشک کن
- الک
- خشک کن نهایی
- بالابر
- مخزن توزیع کننده
- سیستم تولید ازت
- فلزیاب
- دستگاه بسته بندی خودکار

Fdop1107v 1

جمهوری اسلامی ایران

اداره کل نظارت بر مواد غذایی و بهداشتی
وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
حداقل ضوابط فنی و بهداشتی واحدهای تولید کننده انواع فرآورده های سبب زمینی و غلات

- چاپگر

۵-۱-۵- حداقل تجهیزات مورد نیاز برای تولید پوره خشک شده سبب زمینی (potato mashed)

- باسکول

- نوار نقاله

- دستگاه بوجاری (جدا سازی خاک، سنگ ریزو ...)

- مخزن جمع آوری

- حوضه شستشوی اولیه

- دستگاه شستشو دهنده اصلی

- نوار بازرسی

- سیستم تولید بخار

- دستگاه پرست گیری

- نوار بازرسی ثانویه

- دستگاه برش (slicer)

- آبکشی

- دستگاه پخت

- نوار نقاله مارپیچی (سرد کردن با آب سرد)

- دستگاه پوره کن

- مخزن همزن دار (جهت مواد افزودنی)

- تغذیه کننده مارپیچی (Mash Screw)

- خشکن دوار (Drum deyer)

- نوار نقاله

- آسیله

- فلزیاب

- دستگاه بسته بندی خردکار

- چاپگر

۵-۱-۶- حداقل تجهیزات مورد نیاز برای تولید پودر سبب زمینی یا آرد سبب زمینی (Potato Powder or Flour)

- باسکول

(II)

Fdop1107v1

جمهوری اسلامی ایران

اداره کل نظارت بر مواد غذایی و دارویی
معاونت غذا و دارویی
وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
حدائق ضوابط فنی و بهداشتی واحدهای تولید کننده انواع فرآورده های سبب زمینی و غلات

- نوار نقاله یا بالابر
- بستگاه جداکننده سنگ (Cyclone Destoner)
- دستگاه شستشو
- تغذیه کننده خط
- دستگاه پوست گیر
- میز بازرسی
- سیستم تولید بخار
- بلانچر سه مرحله ای
- خشک کن
- آسیاب
- فلزیاب
- دستگاه بسته بندی خود کار
- چاپگر

۲-۵- حدائق تجهیزات مورد نیاز برای تولید فرآورده های غلات

۱-۲-۵- حدائق تجهیزات مورد نیاز برای تولید بلغور ذرت

- باسکول
- نقاله
- بوجاری مقدماتی
- دمنده هوا
- آهن ربا
- بوجاری ثانویه
- رطوبت زن
- ماشین خرد کن دانه ذرت (جداسازی جوانه و پوسته)
- میز سورتینگ مجهز به فن
- آسیاب تولید کننده بلغور
- غربالها
- سیکلون های مکنده
- نقاله
- دستگاه کیسه پرکن

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
اداره کل نظارت بر مواد غذایی و بهداشتی
حداقل ضوابط فنی و بهداشتی واحدهای تولید کننده انواع فرآورده های سبب زمینی و غلات

- چاپگر

۵-۴-۲-۴- حداقل تجهیزات مورد نیاز برای تولید فرآورده های جیجیم شده بلغور و آرد غلات

- باسکول
- سیلوی ذخیره
- الک
- نقاله بالابر
- آهن ربا
- میکسر
- اکسترودر
- سیلوی ذخیره
- خشک کن
- نقاله بالابر
- میکسر تولید لعاب
- مخزن درازه ذن
- دستگاه بسته بندی خود کار
- چاپگر

۵-۴-۳-۲-۵- حداقل تجهیزات مورد نیاز برای تولید فرآورده های جیجیم شده غلات به روش انفجاری

- باسکول
- بالابر
- سیستم فلزیاب (آهنربا)
- سیکلون مکنده هوا
- بوخاری (در صورت استفاده از غلات بوخاری شده مورد نیاز نمی باشد)
- دستگاه جیجیم کننده (اکسترودر مخصوص)
- دستگاه خشک کننده
- الک (جداسازی دانه های ناسالم و جیجیم شده)
- میکسر همزن (مواد افزودنی)
- گرم کن (در صورت نیاز)
- دستگاه مواد افزودنی
- نوار نقاله

Fdop1107v 1

جمهوری اسلامی ایران

اداره کل نظارت بر مواد غذایی و بهداشتی

معاونت غذا و دارو

وزارت بهداشت مرمان و آموزش پزشکی

حدائق ضوابط فنی و بهداشتی واحدهای تولید کننده انواع فرآورده های سبب زمینی و غلات

- خشک کن (در صورت نیاز)
- مخزن تغذیه دستگاه بسته بندی
- بالابر
- دستگاه بسته بندی خود کار
- دستگاه چاپگر

۵-۴-۲-۴- حدائق تجهیزات مورد نیاز برای تولید پرک گندم و جو

- پاسکول
- نقاله
- بوخاری مقدماتی
- سیکلون های مکنده
- آهن ریبا
- بوخاری ثانویه
- رطوبت زن
- غلطک
- نوار نقاله
- دستگاه بسته بندی
- چاپگر

۵-۴-۵- حدائق تجهیزات مورد نیاز برای تولید پولک ذرت

- پاسکول
- بوخاری
- مارپیچ رطوبت دهنی
- پوست گیر و جوانه گیر
- خشک کن
- جداکننده پوست و جوانه
- دیگ پخت
- مخزن فرمولاسیون
- خشک کن
- سیلو
- مارپیچ بخار

Edop1107v 1

جمهوری اسلامی ایران

اداره کل نظارت بر مواد غذایی و بهداشتی
معاونت غذا و دارو
وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
حدائق ضوابط فنی و بهداشتی واحدهای تولید کننده انواع فرآورده های سبب زمینی و غلات

- زنگله تعديل دما
- غلطک (نورد)
- الک اتوماتیک
- فربرشته کن
- طعم زن
- خشک کن توپلی
- دستگاه بسته بندی
- چاپگر

۴- آزمایشگاهها

کلیه آزمایشات باید مطابق با آخرین تجدید نظر استانداردهای ملی و ضوابط اعلام شده از طرف وزارت بهداشت باشد

۵- حداقل آزمایشات فیزیکوشیمیایی مورد نیاز

۵-۱- حداقل آزمایشات فیزیکوشیمیایی مورد نیاز فرآورده های سبب زمینی

- سبب زمینی سرخ شده در روغن (Potato Chips)
 - اندازه گیری تکه سوخته
 - اندازه گیری تکه سبز
 - اندازه گیری تکه سوخته شدید
 - اندازه گیری رطوبت
 - تعیین عدد یدی
 - تعیین درصد چربی
 - اندازه گیری نمک
 - تعیین خاکستر کل
 - تعیین خاکستر نامحلول در اسید

(Frozen French Fried Potatu) - سبب زمینی سرخ کرده یخ زده

- آزمون رنگ
- آزمون بو

(1)

Fdop1107v1

جمهوری اسلامی ایران

اداره کل نظارت بر مواد غذایی و بهداشتی

معاونت غذا و دارو

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

حدائق ضوابط فنی و بهداشتی واحدهای تولید کننده انواع فرآورده های سبب زمینی و غلات

- * آزمون مزه و باف
- * آزمون پاکی
- * آزمون آفت زدگی و آسیب برخاسته آز بیماری های گیاهی
- * آزمون چیزهای بیگانه ، لکه ، جوانه چشمی ، رنگ باختگی ، نازک ، بریده کوچک ، خرد و بخش های سوخته
- * آزمون نم
- * آزمون اندازه گیری اسیدهای چرب آزاد
- * آزمون پراکسید

- پودر سبب زمینی
- * آزمون آفت جرمی (رطوبت)
- * تعیین خاکستر کل
- * تعیین خاکستر نامحلول در اسید
- * تعیین اسیدیته بر حسب KH_2PO_4
- * اندازه گیری فیر خام
- * اندازه گیری نشاسته
- * اندازه گیری میزان پروتئین براساس وزن خشک

- پرک سبب زمینی
- * اندازه گیری رطوبت
- * تعیین خاکستر کل
- * تعیین خاکستر غیر محلول در اسید
- * اندازه گیری انیدرید سولفور (SO₂)
- * اندازه گیری مقدار پروتئین
- * تعیین دانسیته ظاهری
- ویژ دانه سبب زمینی
- * اندازه گیری رطوبت
- * تعیین خاکستر کل
- * تعیین خاکستر غیر محلول در اسید
- * اندازه گیری انیدرید سولفور (SO₂)
- * اندازه گیری مقدار پروتئین

Fdop1107v 1

جمهوری اسلامی ایران

اداره کل نظارت بر مواد غذایی و بهداشت

حافل ضوابط فنی و بهداشتی واحدهای تولید کننده انواع فرآورده های سبب زمینی و غلات

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

* تعیین دانسیته ظاهری

- پوره خشک شده سبب زمینی
- * اندازه گیری رطوبت
- * تعیین خاکستر کل
- * تعیین خاکستر غیر محلول در اسید
- * اندازه گیری آنیدرید سولفور (SO₂)
- * اندازه گیری مقدار پروتئین
 - * تعیین دانسیته ظاهری
 - * شمارش لکه های سیاه
 - * اندازه گیری میزان نمک کلرور سدیم

۶-۱-۲- حافل آزمایشات فیزیکوشیمیایی مورد نیاز فرآورده های غلات

- بلغور ذرت
- * اندازه گیری رطوبت
- * اندازه گیری خاکستر کل
- * اندازه گیری خاکستر غیر محلول در اسید
- * اندازه گیری چربی
- * اندازه گیری PH
- * اندازه گیری پروتئین

- پولک نوت
- * اندازه گیری رطوبت
- * اندازه گیری PH
- * اندازه گیری فیبر خام
- * اندازه گیری خاکستر غیر محلول در اسید
- * اندازه گیری خاکستر بدون احتساب نمک
- * اسیدیته الکلی
- * بررسی وضعیت ظاهری، مزه و بو

Fdep1107v1

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
اداره کل نظارت بر مواد غذایی و بهداشتی
حدائق هنری و مهندسی واحدهای تولید کننده انواع فرآورده های سبب زمینی و غلات

- پرک گندم و جو

- * اندازه گیری رطوبت
- * اندازه گیری خاکستر کل
- * اندازه گیری خاکستر غیر محلول در اسید
- * اندازه گیری فیبر
- * اندازه گیری مواد خارجی
- * اندازه گیری میزان پرک دانه های سایر غلات
- * اندازه گیری باقیمانده سموم رفع آفات
- * اندازه گیری میزان پک های خرد شده
- * اندازه گیری میزان دانه های پرک نشده

- فرآورده های حجمی شده بلغور و آرد غلات

- * اندازه گیری رطوبت
- * اندازه گیری خاکستر کل
- * اندازه گیری خاکستر غیر محلول در اسید
- * اندازه گیری چربی
- * اندازه گیری pH
- * اندازه گیری پروتئین
- * اندازه گیری میزان نمک
- * اندازه گیری پراکسید چربی استخراجی
- * اندازه گیری اسیدیته چربی استخراجی
- * اندازه گیری میزان آفلاتوكسین
- * آزمون های حسی

- دانه های حجمی شده به روش انفجاری

- * اندازه گیری رطوبت
- * اندازه گیری خاکستر کل
- * اندازه گیری خاکستر غیر محلول در اسید
- * اندازه گیری چربی
- * اندازه گیری pH

Fdop1107v1

جمهوری اسلامی ایران

اداره کل نظارت بر مواد غذایی و بهداشتی

معاونت غذا و دارو

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

حدائق ضوابط فنی و بهداشتی واحدهای تولید کننده انواع فرآورده های سبب زمینی و غلات

- اندازه گیری پروتئین
- اندازه گیری میزان قندها
- اندازه گیری میزان شکستگی
- آزمون های حسی
- آزمون های مواد افزودنی برابر استانداردهای مربوطه

۶-۲- حدائق آزمایشات میکروبی مورد نیاز

۶-۲-۱- حدائق آزمایشات میکروبی مورد نیاز فرآورده های سبب زمینی

- سبب زمینی سرخ شده در روغن (Potato Chips)

- شمارش کلی میکروبی کافیسم ها
- شمارش باکتریهای کلیفرم
- شمارش اشرشیا کلی
- شمارش کلستریدیوم احیا کننده سولفیت
- شمارش کپک

- پودر سبب زمینی

- شمارش کلی میکروبی
- شمارش با سیلیوس سرثوس
- شمارش کپک
- شمارش مخر
- شمارش کلیفرم

- پرک سبب زمینی

- شمارش کلی میکروبی
- شمارش با سیلیوس سرثوس
- شمارش کپک
- شمارش انتروباکتریاسه
- شمارش کلیفرم
- شمارش اشرشیا کلی

Fdop1107v1

جمهوری اسلامی ایران

اماره کل نظارت بر مواد غذایی و بهداشتی

معارنست غذا و دارو

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

حدائق ضوابط فنی و بهداشتی واحدهای تولید کننده انواع فرآورده های سبب زمینی و غلات

- ریز دانه سبب زمینی

* شمارش کلی میکروبی

* شمارش با سیلیوس سرثوس

* شمارش کپک

* شمارش انتروباکتر یاسه

* شمارش کلیفرم

* شمارش اشرشیا کلی

- پوره خشک شده سبب زمینی

* شمارش کلی میکروبی

* شمارش سالمونلا

* شمارش کپک

* شمارش استافیلو کوکوس اورثوس کواگولاز مثبت

* شمارش کلیفرم

* شمارش اشرشیا کلی

* شمارش مخمر

۶-۲-۴- حدائق آزمایشات میکروبی مورد نیاز فرآورده های غلات

- بلغور ذرت

* شمارش کلی میکروبی

* شمارش سالمونلا

* شمارش کلیفرم

* شمارش پاسیلوس سرثوس

* شمارش مخمر

* شمارش کپک

- پولک ذرت

* شمارش کلی میکروبی

* شمارش کلیفرم

(۱)

Fdvp1107v 1

جمهوری اسلامی ایران

اداره کل نظارت بر مواد غذایی و بهداشت

حدائق همراه فنی و مهندسی واحدهای تولید کننده انواع فرآوردهای سبب زمینی و غلات

* شمارش با سیلوس سرفوس

* شمارش مخمر

* شمارش کپک

- پر کندم و جو

* شمارش کلی میکروبی

* شمارش کلیفرم

* شمارش سالمونلا

* شمارش با سیلوس سرفوس

* شمارش مخمر

* شمارش کپک

- فرآورده های حجمی شده بلغور و آرد غلات

* شمارش کلی میکروبی

* شمارش کلیفرم

* شمارش اشرشیا کلی

* کلستریدیوم های احیا کننده سولفیت

* شمارش با سیلوس سرفوس

* شمارش مخمر

* شمارش کپک

- دافه های حجمی شده به روش انفجاری

* شمارش کلی میکروبی

* شمارش کلیفرم

* شمارش اشرشیا کلی

* کلستریدیوم های احیا کننده سولفیت

* شمارش با سیلوس سرفوس

* شمارش مخمر

* شمارش کپک

کلیه تولید کنندگان موظفند در صورت وجود استانداردهای مربوطه، ویژگیهای فرآورده های خود را مطابق با آخرین تجدید نظر استانداردها مورد آزمایش قرار دهند، بدینهی است در صورتی که شماره استانداردی در بالا از قلم افتاده و یا استاندارد جدیدی تدوین شده باشد، ایشان موظف به اجرای استاندارد مربوطه می باشند. در صورتی که استانداردهای مربوطه هنوز تدوین نشده باشند، تولید کنندگان می بایست براساس روشهای تایید شده توسط اداره کل نظارت بر مواد غذایی عمل نمایند.

پادآوری ۲

در صورتی که واحد تولیدی قادر به انجام برخی آزمایشات خاص (نظیر آزمون اندازه گیری فلزات سنگین) نباشد، می بایست ضمن عقد قرارداد با پریود مشخص شده توسط وزارت بهداشت از فرآورده تعلویه برداری شده و در آزمایشگاههای تایید صلاحیت شده مورد آزمایش قرار گرفته و نتایج بصورت مستند تهیه و نگهداری شود.

حدائق مواد شیمیایی مورد نیاز در آزمایشگاه شیمی

- حدائق مواد شیمیایی مورد نیاز در آزمایشگاه شیمی فرآورده های سبب زمینی
- اسید کلریدریک
- اسید نیتریک غلیظ
- اسید استیک گلاسیال
- اسید سولفوریک غلیظ
- اسید فرمیک (آزمون تم)
- اسید بنزوئیک (آزمون اسید چرب آزاد)
- اسید بوریک (آزمون پروتئین)

- اسید اولٹیک (آزمون پتانسیومتری)
- هیدروکسید سدیم
- هیدروکسید پتاسیم
- محلول کربنات سدیم (آزمون نشاسته)
- شناساگر فل فتالئین
- شناساگر متیلن بلر (آزمون نشاسته)
- شناساگر متیل رد (آزمون پروتئین)
- شناساگر برمو کروزول سبز (آزمون پروتئین)

(١)

Fdop1107v1

جمهوری اسلامی ایران

اداره کل نظارت بر مواد غذایی و بهداشتی

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

حدائق ضوابط فنی و بهداشتی واحدهای تولید کننده انواع فرآورده های سبب زمینی و غلات

- شناساگر تیمول فتالیلن (آزمون اسید چرب آزاد)

- شناساگر نشاسته (آزمون باقیمانده 902)

- الكل اتیلیک

- الكل متیلیک (آزمون فیر خام)

- اتر اتیلیک (آزمون فیر خام)

- اتر دو پترول (آزمون فیر خام)

- دی اتیل اتر (آزمون اسید چرب آزاد)

- متیل ایزوپوتیل ستن (آزمون پتانسیومتری)

- اتیل الكل (آزمون نشاسته)

- مکزان غرمال (آزمون نم)

- فرمالدئید (آزمون باقیمانده SO2)

- نیترو بنزن (آزمون نمک)

- محلول پایه دکسترون (آزمون نشاسته)

- محلول استاندارد دکسترون (آزمون نشاسته)

- سولفات مس (آزمون پروتئین)

- سولفات پتاسیم (آزمون پروتئین)

- اکسید سلیونیوم (آزمون پروتئین)

- سیلیکاژل

- ید کریستال

- نشاسته

- یدور پتاسیم (پر اکسید)

- تیوسولفات سدیم (آزمون پراکسید)

- دی کرومات پتاسیم (آزمون پراکسید)

- آمونیوم فریک سولفات (آزمون نمک)

- تیوسیانات آمونیوم یا پتاسیم (آزمون نمک)

- نیترات نقره (آزمون نمک)

- پرمanganat پتاسیم (آزمون نمک)

- کلروفرم (آزمون پراکسید)

- پارافین جامد (آزمون پروتئین)

- ازت (آزمون نم)

(۱)

Fdop1107v1

جمهوری اسلامی ایران

اداره کل نظارت بر موارد غذایی و بهداشتی

سازمان غذا و دارو

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

حداصل ضوابط فنی و بهداشتی واحدهای تولید کننده انواع فرآورده های سبب زمینی و غلات

- محلول رینگر

حداصل مواد شیعیابی مورد نیاز در آزمایشگاه شیمی فرآورده های غلات

- اسید کلریدریک
- اسید نیتریک غلیظ
- اسید استیک گلاسیال
- اسید سولفوریک غلیظ
- اسید تری کلرو استیک (آزمون فیبر خام)
- اسید بوریک (آزمون پروتئین)
- هیدروکسید سدیم
- هیدرو کسید پتابسیم
- هیپرو سولفات سدیم (آزمون پراکسید)
- محلول هیدرو کسید الکلی (آزمون اسیدیته الکلی)
- شناساگر فتل فتالین
- شناساگر متیل رد (آزمون پروتئین)
- شناساگر برموکروزول سبز (آزمون پروتئین)
- شناساگر نشاسته (آزمون باقیمانده SO₂)
- شناساگر فربک آلوم (آزمون خاکستر بدون نمک)
- الکل اتیلیک
- الکل متیلیک (آزمون فیبر خام)
- اتر اتیلیک (آزمون فیبر خام)
- اتر بو پترول (آزمون فیبر خام)
- هگزان نرمال (آزمون اندازه گیری چربی)
- استن (آزمون فیبر خام)
- کلرو قرم (آزمون پراکسید)
- فرمالدئید (آزمون باقیمانده SO₂)
- نیتروبنزن (آزمون نمک)
- سولفات مس (آزمون پروتئین ، قند)
- سولفات پتابسیم (آزمون پروتئین)
- اکسید سلتیوم (آزمون پروتئین)

Fdop1107v 1

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی اداره کل نظارت بر مراقب غذایی و بهداشتی
 معاونت غذا و دارو حداقل ضوابط فنی و بهداشتی واحدهای تولید کننده انواع فرآورده های سبب زمینی و غلات

- محلول کورکوما (آزمون اسیدیته الکلی)

- قارترات مضاعف سدیم و پتاسیم (آزمون قند)

- ساکاروز (آزمون قند)

- سیلیکاژل

- ید کریستال

- یدور پتاسیم (آزمون پراکسید)

- نشاسته (آزمون پراکسید)

- ماسه تمیز شده دریا (آزمون فیبر خام)

- تیو سیانات آمونیوم (آزمون خاکستر بدون نمک)

- آمونیوم فریک سولفات (آزمون نمک)

- تیو سیانات آمونیوم یا پتاسیم (آزمون نمک)

- نیترات نقره (آزمون نمک)

- پرمگناٹ پتاسیم (آزمون نمک)

- پارافین جامد (آزمون پروتئین)

- ازت (آزمون نم)

- محلول رینگر

- پیتون واتر

- معرف آلفا نتفول

- محلول لوگول

- معرف کواکس

- حداقل محیط های کشت مورد نیاز در آزمایشگاه میکروبی

- محیط کشت گوشت پخته نمک دار (شمارش استثاف اورتوس کواکولاز مثبت)

- سالمونلا-شیکلا اگار (شمارش سالمونلا)

- محیط کشت لوریل سولفات (شمارش اشرشیا کلی)

- محیط کشت آبگوشت BC (شمارش اشرشیا کلی)

- محیط کشت آبگوشت سبز مالاشیت سویا پپتن (شمارش سالمونلا)

- محیط کشت آبگوشت تراپیرونات نوروسین (شمارش سالمونلا)

- محیط کشت آگار سبز درخشان - فل و د (شمارش سالمونلا)

(۱)

Fdop1107v1

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
اناره کل نظارت بر مواد غذایی و بهداشتی
معارنست غذا و دارو
حدائق ضوابط فنی و بهداشتی واحدهای تولید کننده انواع فرآورده های سبب زمینی و غلات

- بیسموت سولفیت آگار (شمارش سالمونلا)
- زایلوز لیزین داکس کولات آگار (LTLX) (شمارش سالمونلا)
- محیط کشت آهن دار سه قندی (SIS) (شمارش سالمونلا)
- محیط اوره آگار (شمارش سالمونلا)
- محیط ال - لیزین دکربوکسیله شده (شمارش سالمونلا)
- محیط VP (آزمون و دس پرسکوئر)
- محلول کراتین (آزمون و دس پرسکوئر)
- محلول اتانولی ۱-نفتول (آزمون و دس پرسکوئر)
- محلول تریپتون - تریپتوфан (واکنش اندول)
- آگار مغزی نیسه جامد (شمارش سالمونلا)

- حدائق محیط های کشت مورد نیاز در آزمایشگاه میکروبی فرآورده های سبب زمینی
- محیط کشت عصاره مخمر، دکستروز، کرامفینیکل آگار (شمارش کپک و مخمر)
- بیتکون و اتر
- معرف آلفا نفتول
- محلول لوکول
- معرف کواکس
- کریستال کراتین (شمارش با سیلوس سرفوس)
- پودر روی (شمارش با سیلوس سرفوس)
- سیترات سدیم (شمارش کلی فرم)
- محیط کشت فتل رد محتوی زرد، تخم مرغ و پلی میکسین (شمارش با سیلوس سرفوس)
- محیط کشت نوترینت آگار (شمارش با سیلوس سرفوس و انتروباکتریاسه)
- محیط کشت گلوكز آگار (شمارش با سیلوس سرفوس)
- محیط کشت MRVP (متیل رد و دسکوئر پرسکوئر) (شمارش با سیلوس سرفوس)
- محیط کشت نشاسته (شمارش با سیلوس سرفوس)
- پلیت کانت آگار (شمارش کلی)
- محیط کشت سولفیت پلی میکسین سولفادیازین (شمارش کلستریدیوم های احیا کننده سولفیت)
- محیط کشت گوشت بخته (شمارش کلستریدیوم های احیا کننده سولفیت)
- بافر فسفات (شمارش کلستریدیوم احیا کننده سولفیت)
- محیط کشت آبگوشت لوریل سولفات تریپتوز (شمارش سالمونلا و کلی فرم)
- محیط کشت آبگوشت سبز درخشان دارای لاکتوز (شمارش سالمونلا و کلی فرم)

Fdop1107v1

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی اداره کل نظارت بر مواد غذایی و بهداشتی
حائل ضوابط فنی و بهداشتی واحدهای تولید کننده انواع فرآورده های سبب زمینی و غلات

- محیط کشت آبگوشت لاکتوز (شمارش سالمونلا و کلی فرم)
- محیط کشت کریستال و بولت نوتراال رد بایل لاکتوز آکار (شمارش سالمونلا و کلی فرم)
- محیط کشت گلوکز آکار (شمارش آنتروباکتریاسه)
- محیط کشت برد پارکر آکار (شمارش استاف اورئوس کواگلوز مثبت)
- معرف اکسیداز (شمارش آنتروباکتریاسه)
- محیط کشت آبگوشت سبز درخشان دارای گلوکز و صفراء (شمارش آنتروباکتریاسه)
- محیط کشت قرمز ویوله دارای گلوکن، صفراء و آکار (شمارش آنتروباکتریاسه)
- لوریت پتاسیم (شمارش استاف اورئوس کواگلوز مثبت)
- محیط کشت فتل فتاپین دی قسفات پلی میکسین (شمارش استاف اورئوس کواگلوز مثبت)
- محیط کشت گوشت پخته نمک دار (شمارش استاف اورئوس کواگلوز مثبت)
- سالمونلا - شیگلا آکار (شمارش سالمونلا)
- محیط کشت لوبریل سولفات (شمارش اشرشیا کلی)
- محیط کشت آبگوشت BC (شمارش اشرشیا کلی)
- محیط کشت آبگوشت سبز ما لاشیت سویا پیتن (شمارش سالمونلا)
- محیط کشت آبگوشت تتراتیونات نوروسین (شمارش سالمونلا)
- محیط کشت آکار سبز درخشان - فتل رد (شمارش سالمونلا)
- بیسموت سولفیت آکار (شمارش سالمونلا)
- زایلوز لیزین داکس کولات آکار (XID) (شمارش سالمونلا)
- محیط کشت آهن دار سه قندی (SIS) (شمارش سالمونلا)
- محیط اوره آکار (شمارش سالمونلا)
- محیط ال - لیزین دکربزکسیله شده (شمارش سالمونلا)
- محیط VP (آزمون وزس پرسکوثر)
- محلول کراتین (آزمون وزس پرسکوثر)
- محلول اتانولی ۱-نفتول (آزمون وزس پرسکوثر)
- محلول تربیقهون - تربیتفان (واکنش اندول)
- آکار مغزی نیمه جامد (شمارش سالمونلا)

حائل محیط های کشت مورد نیاز بر آزمایشگاه میکروبی فرآورده های غلات

- محیط کشت عصاره مخمر، دکسترون، کلامفینیکل آکار (شمارش کپک مخمر)
- کریستال کراتین (شمارش با سیلیوس سرفوس)
- پودر روی (شمارش با سیلیوس سرفوس)

(١)

Edop1107v 1

جمهوری اسلامی ایران

اداره کل نظارت بر مواد غذایی و بهداشتی
معاونت غذا و دارو
وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
حدائق حضوابط فنی و بهداشتی واحدهای تولید کننده انواع فرآورده های سبب زمینی و غلات

- سیتات سدیم (شمارش کلیفرم)
- محیط کشت فتل رد محتوی زرده تخ مرغ و پلی میکسین (شمارش با سیلوس سرنوس)
- محیط کشت نوتوفیت آگار (شمارش با سیلوس سرنوس)
- محیط کشت کلوکز آگار (شمارش با سیلوس سرنوس)
- محیط کشت MRVP (متیل رد و پرسکوثر) (شمارش با سیلوس سرنوس)
- محیط کشت نشاسته (شمارش با سیلوس سرنوس)
- پلیت کانت آگار (شمارش کلی)
- محیط کشت سولفیت پلی میکسین سولفا دیازین (شمارش کلستریدیوم های احیا کننده سولفیت)
- محیط کشت گوشت پخته (شمارش کلستریدیوم های احیا کننده سولفیت)
- با فرسفات (شمارش گلستردیدیوم های احیا کننده سولفیت)
- محیط کشت آبگوشت لوریل سولفات تریپتوز (شمارش سالمونلا و کلی فرم)
- محیط کشت آبگوشت سبز درخشان دارای لاکتوز (شمارش سالمونلا و کلی فرم)
- محیط کشت آبگوشت لاکتوز (شمارش سالمونلا و کلی فرم)
- محیط کشت کریستال ویولت نوتراال رد بایل لاکتوز آگار (شمارش سالمونلا و کلی فرم)
- سالمونلا- شیگلا آگار (شمارش سالمونلا)
- محیط کشت لوریل سولفات (شمارش اشرشیا کلی)
- محیط کشت آبگوشت FC (شمارش اشرشیا کلی)
- محیط کشت آبگوشت سبز مالاشیت سویا پیتن (شمارش سالمونلا)
- محیط کشت آبگوشت تتراتیونات نوروسین (شمارش سالمونلا)
- محیط کشت آگار سبز درخشان - فتل رد (شمارش سالمونلا)
- بیسیوت سولفیت آگار (شمارش سالمونلا)
- ڈایلوز لیزین داکس کولات آگار (XLD) (شمارش سالمونلا)
- محیط کشت آهن دار سه قندی (SIS) (شمارش سالمونلا)
- محیط اوره آگار (شمارش سالمونلا)
- محیط ال - لیزین نکربیوکسیله شده (شمارش سالمونلا)
- معرف شناسایی بتا- کالاکتوریداز (شمارش سالمونلا)
- محیط VP (آزمون و دلیل پرسکوثر)
- محلول کراتین (آزمون و دلیل پرسکوثر)
- محلول اتانولی ۱-نفتول (آزمون و دلیل پرسکوثر)
- محلول تریپتوون - تریپتوفان (واکنش اندول)
- آگار مغری نیمه جامد (شمارش سالمونلا)

Edop1107v 1

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی اداره کل نظارت بر مواد غذایی و بهداشتی
 معاونت غذا و دارو حدائق ضوابط فنی و بهداشتی واحدهای تولید کننده انواع فرآورده های سبب زمینی و غلات

۶-۳- حدائق لوازم و تجهیزات مورد نیاز در آزمایشگاه

- ۶-۳-۱- حدائق لوازم و تجهیزات آزمایشگاهی مورد نیاز فرآورده های سبب زمینی
- لوازم و وسایل شبیه ای معمول
- ترازوی آنالیتیکال (با دقت ۰.۰۰۱ g)
- ترازوی آزمایشگاهی با دقت ۰.۰۱ گرم
- کوره الکتریکی (۵۵۰ درجه سانتیگراد)
- آون (۲۰ - ۱۰۰ درجه سانتیگراد)
- آون تحت خلا
- دستگاه آب مقطر گیری
- مبرد برگشت دهنده دارای اتصال سمباده ای (آزمایش در صد روند جذب شده)
- دستگاه رو تاری یا دستگاه سوکسله (آزمایش استخراج چربی)
- آسیاب یا مخلوط کن
- چراغ گاز
- توری نسوز
- سه پایه فلزی
- هیتر برقی
- نسیکاتور
- یخچال
- ترمومتر
- بن ماری قابل تنظیم در ۴ ماهی مختلف (۳۷ درجه سانتیگراد به بالا)
- انکوباتور (۲۵ و ۳۵ درجه سانتیگراد)
- همز منفذ اطبی
- مگنت
- اتوکلاو
- میکروسکوپ
- کلني کاتر
- لوله دوره امام
- کاغذ صافی بدون خاکستر
- آبغشان (پیست)

Fdnp1107v 1

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی اداره کل نظارت بر مواد غذایی و بهداشتی
 معاونت غذا و دارو حداقل ضوابط فنی و بهداشتی واحدهای تولید کننده انواع فرآورده های سبب زمینی و غلات

- بوته چینی
- الک با منش های مختلف
- هاون چینی
- بالن هضم کجدال (آزمایش پروتئین)
- بالن نقطیز کجدال (آزمایش پروتئین)

- ۲-۳-۲- حداقل لوازم و تجهیزات آزمایشگاهی مورد نیاز فرآورده های غلات
- لوازم و وسائل شیشه ای معمول
- ترازوی آنالیتیکال (بادقت ۰/۰۰۱ gr)
- ترازوی آزمایشگاهی با دقت ۰/۰۰۱ گرم
- کوره الکتریکی (۵۵۰ درجه سانتیگراد)
- آون (۲۲۰ - ۱۰۰ درجه سانتیگراد)
- دستگاه آب مقطر گیری
- دستگاه روتاری یا دستگاه سوکسله (آزمایش استخراج چربی)
- آسیاب یا مخلوط کن
- چراغ کاز
- توری نسوز
- سه پایه فلزی
- هیتر برقی
- دسیکاتور
- بخشال
- ترمومتر

- بن ماری قابل تنظیم درجه های مختلف (۳۷ درجه سانتیگراد به بالا)
- انکو باتور (۲۵ و ۴۵ درجه سانتیگراد)
- همز مغناطیسی
- مگنت
- اتو کلاو
- میکروسکوپ
- کلنی کانتر
- لوله دوره امام
- کاغذ صافی بدون خاکستر

Fdop1107v 1

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
اداره کل نظارت بر مواد غذایی و بهداشتی
حداقل ضوابط فنی و بهداشتی واحدهای تولید کننده انواع فرآورده های سبب زمینی و غلات

- آبغشان (پیست)
- بوته چینی
- الک با مش های مختلف
- هاون چینی
- بالن هضم کجدال (آزمایش پروتئین)
- بالن تقطری کجدال (آزمایش پروتئین)